

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp Vlaams Natura 2000-programma Eerste cyclus 2016-2020

1. SITUERING

Op 30 november 2016 heeft de Vlaamse Regering beslist het voorontwerp van Vlaams Natura 2000-programma principieel voorlopig vast te stellen en dit dossier te hernemen van zodra de decretale rechtsgrond voor het Vlaams Natura 2000-programma opnieuw is ingevoegd in het Natuurdecreet (VR 2016 2511 DOC. 1297).

Op 6 februari 2017 is het decreet van 27 januari 2017 houdende wijziging van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu in het Belgisch Staatsblad verschenen en, overeenkomstig artikel 14, in werking getreden.

Op 10 februari 2017 heeft de Vlaamse Regering akte genomen van de mededeling van de voorlopige vaststelling van het gewijzigd Vlaams Natura 2000-programma (VR 2017 1002 MED. 0064).

In uitvoering van artikel 50quater, §3, en volgens de regels vermeld in artikel 50decies/1 van het Natuurdecreet, heeft het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) het voorlopig vastgesteld Vlaams Natura 2000-programma van 7 maart 2017 tot en met 7 mei 2017 aan een openbaar onderzoek onderworpen.

2. VERWERKING VAN HET OPENBAAR ONDERZOEK

Overeenkomstig artikel 50decies/1, §5, van het Natuurdecreet heeft het ANB alle opmerkingen en bezwaren met betrekking tot het ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma gebundeld, behandeld en gecoördineerd.

Het resultaat, opgenomen in het als bijlage 3 toegevoegd overwegingsdocument, is voorgelegd aan de Gewestelijke Overleginstantie (GOI), die op 30 juni 2017 een als bijlage 4 toegevoegd gemotiveerd advies heeft uitgebracht.

Binnen de GOI bestond voor een deel van de ingediende bezwaren en vragen tot aanpassing evenwel geen consensus over de overwegingen die het ANB hierbij formuleerde. Aangezien het ook om bezwaren van de leden van de GOI zelf gaat, besliste de GOI om geen inhoudelijk advies te verlenen met een herhaling van de verschillende standpunten. De GOI verklaarde zich akkoord om het aan het openbaar onderzoek aangepast ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma samen met het advies en het overwegingsdocument over te maken aan de Vlaamse Regering, met het oog op de definitieve vaststelling van het Vlaams Natura 2000-programma.

3. AANPASSINGEN AAN HET VOORONTWERP

Het openbaar onderzoek heeft tot onderstaande aanpassingen aan het ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma geleid.

- Technische aanpassingen aan tekst en lay-out werden doorgevoerd.
- Op pagina 5, lijn 31, werd het aantal soorten gewijzigd van 109 naar 107.
- De laatste zin van de inleiding van 'Deel 4. Acties eerste cyclus' werd aangevuld met 'indicatief (en dus niet limitatief)'.
- De timing van medio 2017 voor de acties 1, 3, 4, 9, 11, 18, 19, 29 en 36 werd aangepast aan de voortgang van het besluitvormingsproces, namelijk naar eind 2017.
- De omschrijving van actie 6 werd aangevuld met volgende passage: 'De SBP's worden geïmplementeerd via de inzet van diverse instrumenten zoals de natuurbeheerplannen, de beheerovereenkomsten, investeringsprojecten natuur (ISN), gebiedsgerichte projecten (uitvoering besliste projecten en opstarten nieuwe projecten), natuurinrichting en landinrichting spoor 2.'
- In actie 7 werd de zin 'De wetenschappelijke toetsing van de set gebeurt door een onafhankelijke expertgroep (WTC)' toegevoegd en werd de 'WTC' toegevoegd bij de actoren.
- Actie 8: de verwijzing naar Bijlage 1 werd vervangen door een verwijzing naar Bijlage 3.
- Bij actie 9 werd het volgende toegevoegd aan de lijst van actoren: 'Trekker: ANB. Indicatieve actoren: GOI.'
- Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie en het departement Ruimte Vlaanderen werd overal in de tekst vervangen door het departement Omgeving.
- Bij actie 13 werden de gemeenten toegevoegd als actor.
- Aan de omschrijving van actie 14 werd een verwijzing naar de relevante wetgeving toegevoegd, zodat de toepassing van de actiegebieden verduidelijkt is.
- De actoren bij actie 16 werden als volgt aangevuld: 'Actoren Trekkers: ANB, VLM, erkende terrein-beherende verenigingen, gemeenten.'
- In de omschrijving van actie 18 werd de zin toegevoegd: 'Voor de realisatie van deze bijdragen worden met organisaties met een werking op Vlaams niveau, samenwerkingsovereenkomsten afgesloten.'
- Bij actie 21 werd het volgende ingeschreven in de lijst van actoren: 'Trekkers: ANB, Natuurinvest. Indicatieve actoren: doelgroepen, administraties, provincies, gemeenten.'
- Een afsluitende zin werd toegevoegd bij de omschrijving van actie 25: 'Voor deze actie wordt qua doelgroepen in eerste instantie gemikt op organisaties met een werking op Vlaams niveau.'
- In de omschrijving van actie 27 werd het volgende toegevoegd aan de opsomming van op te volgen factoren: '- randvoorwaarden in verband met het verzamelen, de controle en het gebruik van de monitoringdata'.
- Volgende passage werd toegevoegd aan de omschrijving van actie 31: 'In het plan van aanpak wordt ook opgenomen hoe de opvolging van het uitgewerkt plan wordt georganiseerd.'
- Bij actie 35 werd de GOI toegevoegd als indicatieve actor.
- De begrippenlijst in Bijlage 1 werd aangevuld met volgende begrippen: restfinanciering, evidenties, intenties, passend beheer, zoekzones, compatibiliteitstabel, zoekzonemodel, verbindingsnota's en leefgebiedsafbakening.
- Bijlage 4 van het ontwerp werd geactualiseerd met het flankerend beleid voor oranje bedrijven in het kader van de PAS. De tekst van Bijlage 4 werd hiertoe aangepast evenals Tabel 2 en Tabel 16.
- De term 'meerjarenbegroting' werd overal vervangen door de formulering 'geraamde uitgaven voor de uitvoering van het programma'. De titel van Bijlage 4 werd als volgt aangepast 'BIJLAGE 4 BIJ VLAAMS NATURA 2000-PROGRAMMA - OVERZICHT VAN DE GERAAMDE UITGAVEN VOOR DE UITVOERING VAN HET PROGRAMMA EN VAN HET HERSTELBEHEER IN HET KADER VAN DE PAS'. De leeswijzer, O.D 4.2, paragraaf 3.3, actie 16, en Bijlage 4 (diverse plaatsen) werd aangepast.
- Bijlage 4, paragraaf '1. Samenvatting', werd aangevuld met volgende passage: 'Deze bijlage staat in relatie tot de beschikbare middelen en is niet meer of minder een input voor de Begrotings-opmaak van de Vlaamse Regering, die op verschillende manieren hiermee rekening kan houden. Daarbij moeten, gelet op de beperkingen van de beschikbare informatie en zoals beschreven in

het document in de relevante paragrafen, verscheidene aannames gemaakt worden. Deze vormen een onderdeel van de gehanteerde methodiek en gelden niet als beleidskeuzes. De bijlage betreft een overzicht van de geraamde uitgaven voor de uitvoering van het programma, zoals bepaald in artikel 50ter, §3, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. De uitvoering van het Vlaams Natura 2000-programma gebeurt binnen de beschikbare budgetten.’

- In Tabel 1 van Bijlage 4 werd bij het budget voor actie 17 verwezen naar actie 13.
- Een verduidelijking over Sigma/Scheldeprogramma werd toegevoegd in de tekst van Bijlage 4. De term ‘Scheldeprogramma’ werd overal vervangen door ‘Sigma/Scheldeprogramma’.
- De afkorting “keuro” werd verduidelijkt in een voetnoot bij Bijlage 4.
- De informatie in Bijlage 1 bij Bijlage 4 en in Bijlage 7 werd aangepast aan de actualiteit van juni 2017 voor wat betreft de soortenbeschermingsprogramma’s.
- Het overzicht van de actoren in Bijlage 9 werd aangevuld met vzw Durme, VWEA en Sport Vlaanderen.

Naar aanleiding van het advies van de GOI van 30 juni 2017 wordt volgende passage uit het ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma (Deel 2, Taakstelling 2050, inleidende paragraaf): “Daarnaast moet op het terrein de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen verder uitgevoerd worden. Zoals wetgevend bepaald (artikel 7 van het natuurdecreet) moeten de maatregelen genomen in uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn rekening houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en met de regionale en lokale bijzonderheden.” aangevuld met volgende bepaling: “Dit is zeker relevant in Vlaanderen, met zijn intensieve landbouw, hoge bevolkingsdichtheid, verspreide bebouwing en bedrijvigheid en dicht transportnetwerk. Tegelijk heeft het Natura 2000 netwerk zelf een aanzienlijke welvaarts- en welzijnswaarde en zal de uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen deze nog verhogen.”

Naar aanleiding van de bespreking van het overwegingsdocument zijn er twee bijkomende aanvullingen in het Vlaams Natura-2000 programma (eerste cyclus 2016-2020) toegevoegd.

- In het overzicht van de actoren in Bijlage 9 worden naast de vzw Durme ook de volgende relevante actoren toegevoegd: Stichting Limburgs Landschap, Kempens Landschap en andere organisaties. Deze organisaties zijn niet in heel Vlaanderen actief maar wel regionaal relevant. De aldus toegevoegde organisaties zijn enkel actor voor zover het activiteiten en acties uit het Natura-2000 programma betreft, die hun werkingsgebieden aangaan.
- Omdat in diverse bezwaarschriften de bezorgdheid geuit wordt en zelfs verzocht wordt om bij de effectieve uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen en het Vlaams Natura 2000-programma op het terrein, rekening te houden met socio-economische factoren, wordt in de introductie van het Vlaams Natura-2000 programma de volgende passage ingevoegd: ‘Vlaanderen is een dichtbevolkte regio met belangrijke socio-economische activiteiten. De landschappen en de natuur in Vlaanderen zijn tot stand gekomen onder invloed van eeuwenlang menselijk gebruik. Met de socio-economische aspecten wordt bij de realisatie van het instandhoudingsbeleid terdege en zo optimaal mogelijk rekening gehouden. Zoals hoger vermeld, gebeurde dat reeds door het overleg met de betrokken actoren bij de voorbereiding van dit programma en verder onder meer door de inbreng van socio-economische aspecten bij het opstellen van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen en de formuleringen in de artikelen 7 en 9 van het Natuurdecreet. Het Vlaams Natura 2000-programma vormt een inhoudelijk kader voor de realisatie van het instandhoudingsbeleid, dat verder uitgewerkt is tot acties. Bij de uitvoering van deze acties, tot op lokaal niveau, is het evident dat steeds zo optimaal mogelijk rekening zal gehouden worden met socio-economische, culturele en lokale belangen en dat hiertoe dan ook steeds de relevante actoren betrokken zullen worden via consultaties en overleg. Deze consultatie beoogt een maximale kwaliteit van de acties, inclusief maximaal draagvlak, maar brengt de in dit programma beoogde snelheid van uitvoering en ambitieniveau voor de trekker van de bedoelde acties niet in het gedrang.’

4. WEERSLAG

Een overzicht van de geraamde uitgaven voor de uitvoering van het programma en van het herstelbeheer in het kader van de PAS is opgenomen als bijlage 4 bij het ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma.

Aan deze raming werd naar aanleiding van het openbaar onderzoek een budgetraming van de vooropgestelde maatregelen toegevoegd op basis van de inrichtingsnota die werd vastgesteld door de Vlaamse Regering op 17 februari 2017, opgemaakt voor de groep van landbouwbedrijven die 5% of meer, maar minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat dat zich binnen een Habitatrictlijngebied bevindt en waarvan de kritische depositiewaarde overschreden is.

Het aldus aangepast en als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van Natura 2000-programma met de als bijlage 2 toegevoegde bijlagen hebben geen andere weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële voorlopige vaststelling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van Vlaams Natura 2000-programma definitief vast.

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw